

Realizacja programów profilaktycznych w obszarze finansowanym ze środków Gminy w 2024 roku

Gmina, zgodnie z zapisem art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym ma obowiązek zaspokajać zbiorowe potrzeby wspólnoty w zakresie ochrony zdrowia. Realizacja działań w tym obszarze opiera się zarówno na art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mówiącym o zapewnieniu równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej w szczególności poprzez opracowywanie i wykonanie oraz ocenę efektów programów polityki zdrowotnej, a także na art. 2 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym, wpisującym promocję zdrowia i profilaktykę chorób w katalog zadań z zakresu zdrowia publicznego.

Program polityki zdrowotnej to zespół zaplanowanych i zamierzonych działań z zakresu opieki zdrowotnej ocenianych jako skuteczne, bezpieczne i uzasadnione, umożliwiających osiągnięcie w określonym terminie założonych celów, polegających na wykrywaniu i zrealizowaniu określonych potrzeb zdrowotnych oraz poprawy stanu zdrowia określonej grupy świadczeniobiorców.

W roku ubiegłym gmina realizowała 2 programy polityki zdrowotnej:

- a) „Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Sosnowiec w latach 2021-2024”,
- b) „Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych”.

Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Sosnowiec w latach 2021-2024”

W ramach przeprowadzonego postępowania konkursowego na wybór realizatora programu, wyłonionych zostało sześciu wykonawców zadania:

1. Medi Partner Sp. z o.o. ul. Cybernetyki 19, 02-677 Warszawa,
2. Centrum Bocian Sp. z o.o. Sp. k. ul. Akademicka 26, 15-267 Białystok,
3. GynCentrum Sp. z o.o. ul. Żelazna 1, 40-851 Katowice,
4. ARTVIMED-Chrobry Sp. z o.o. Sp. k. ul. Czyżówki 14 lok. 0.02, 30-526 Kraków,
5. PROVITA Sp. z o.o. ul. Fabryczna 13D, 40-611 Katowice’
6. Centrum Leczenia Niepłodności „NOVOMEDICA” Sp. z o.o., ul. Ks. N. Bończyka 34, 41-400 Mysłowice.

Realizacja programu trwała od 18 marca do 18 grudnia 2024 roku.

W programie uczestniczyły pary spełniające poniższe kryteria:

- a) wiek kobiety mieścił się w przedziale 23-40 lat wg rocznika urodzenia (dopuszczona była zmiana kryterium wieku w przypadku wystąpienia medycznego uzasadnienia, potwierdzonego przez lekarza zatrudnionego przez podmiot realizujący program);
- b) rezerwa jajnikowa mierzona stężeniem AMH wynosiła powyżej 0,7 ng/ml;
- c) zostały zakwalifikowane do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego przez Realizatora Programu, zgodnie z wytycznymi Polskiego Towarzystwa Medycyny Rozrodu i Embriologii (istniały pierwotne wskazania do leczenia metodą pozaustrojowego zapłodnienia lub inne metody leczenia, rekomendowane przez PTMRIE zakończyły się niepowodzeniem) i ustawą z dnia 25 czerwca 2015r. o leczeniu niepłodności;
- d) pozostawały w związku małżeńskim lub partnerskim;

- e) w dniu kwalifikacji co najmniej jedna z osób pozostających w związku małżeńskim lub partnerskim od roku zamieszkiwała na terenie Sosnowca;
- f) miały udokumentowane potwierdzenie przeprowadzenia pełnej diagnostyki przyczyn niepłodności, udokumentowane potwierdzenie trwałego uszkodzenia uniemożliwiającego naturalną koncepcję lub też były po roku bezskutecznego leczenia zachowawczego lub chirurgicznego.

Do programu złożono 17 wniosków, z tego procedurą zapłodnienia pozaustrojowego po kwalifikacji medycznej objęto 11 par. Wykonano w sumie 5 transferów, w wyniku których odnotowano 1 ciążę pojedynczą. Jedna para nie uzyskała rekomendacji do transferu, natomiast 5 par zrezygnowało z udziału w programie już po kwalifikacji medycznej.

W 2024 roku z programu realizowanego w 2023 roku urodziło się 8 dzieci. Ogółem na przestrzeni 2017-2024 roku z programu na świat przyszło 47 dzieci.

Gmina w 2024 roku wydatkowała na ten cel 29.192,00 złotych.

Niska zgłaszalność par oraz duża liczba rezygnacji z udziału w programie w 2024 roku spowodowana była uruchomieniem dwóch innych programów: programu refundacji zapłodnienia pozaustrojowego Samorządu Województwa Śląskiego oraz rządowego programu refundacji IN VITRO.

„Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych”

Celem programu było zwiększenie dostępności do wysokospecjalistycznych badań kardiologicznych osobom powyżej 65 roku życia, obciążonych co najmniej trzema czynnikami ryzyka z czterech ujętych w programie tj. nadciśnieniem, chorobą wieńcową, hiperlipidemią i paleniem papierosów. Program trwał od 4 lipca do 20 listopada 2024 roku.

W ramach programu mieszkańcy mogli skorzystać z jednej z dwóch akcji przesiewowych: „Stop udarom” lub „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”. Akcja „Stop udarom” obejmowała wykonanie badania USG - Doppler tętnic szyjnych, a w przypadku akcji „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej” badania USG - Doppler kończyn dolnych. Każdemu badaniu towarzyszyła wizyta lekarska u chirurga naczyniowego oraz konsultacja świadczona przez dietetyka. Wykonywane były także u każdego mieszkańca badania laboratoryjne w zakresie pomiaru poziomu glukozy we krwi, cholesterolu i trójglicerydów oraz określone BMI. O kwalifikacji decydowała kolejność zgłoszenia do podmiotu leczniczego realizującego program.

Realizatorami programu były dwa podmioty:

1. Sante Clinic Sp. z o.o. Sp. k. ul. Aleja Wolności 6, 41-219 Sosnowiec,
2. Deńca-Kuziemko Izabella NZOZ Praktyka Stomatologiczna NZOZ Nasza Przychodnia, ul. Kisielewskiego 2, 41-219 Sosnowiec.

W programie wzięło udział 505 mieszkańców, w tym 230 osób w akcji „Stop udarom” i 275 w akcji „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”. W wyniku przeprowadzonych badań u 119 mieszkańców, co stanowi 23,5% ogółu przebadanych stwierdzono nieprawidłowości, skutkujące koniecznością pogłębionej diagnostyki.

Ogółem na realizację programu wydatkowano kwotę 164.378,58 złotych.

Działając na podstawie art. 48d ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Gmina Sosnowiec wystąpiła w 2023 roku z wnioskiem do dyrektora Śląskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia o dofinansowanie programu badań przesiewowych pod

kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych. Zgodnie z umową Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 52.824,00 złotych.

Profilaktyczne badania przesiewowe pod kątem czerniaka skóry u mieszkańców Sosnowca

Celem pilotażowego zadania publicznego było zwiększenie świadomości mieszkańców Sosnowca na temat profilaktyki czerniaka skóry oraz umożliwienie wczesnego wykrycia podejrzanych zmian skórnych.

W ramach zadania pełnoletni mieszkańcy Sosnowca mieli wykonywane badania przesiewowe obejmujące konsultacje dermatologiczne. W przypadku wykrycia podejrzanych zmian skórnych przy użyciu wideodermatoskopii pacjenci byli kierowani na dalszą diagnostykę lub leczenie.

Zadanie realizowano od 29 października do 13 grudnia 2024 roku.

Realizatorami zadania były dwa podmioty:

1. NZOZ Uni-Med Centrum Medyczno-Stomatologiczne, ul. Kukułek 45, 41-200 Sosnowiec;
2. Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II Sp. z o.o., ul. G. Zapolskiej 3, 41 218 Sosnowiec.

Łącznie przebadano 406 pełnoletnich mieszkańców Sosnowca.

W badanej grupie uczestników wykryto nieprawidłowości łącznie u 79 osób (19,45%). Osoby te zostały skierowane przez realizatorów zadania do dalszej diagnostyki lub kontynuacji leczenia w ramach świadczeń finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

Ogółem na realizację zadania wydatkowano kwotę 150.000 złotych.

Badania profilaktyczne dla 50 latków i 60 latków

W minionym roku, w oparciu o przepisy ustawy o zdrowiu publicznym kontynuowano zadanie dotyczące wykonania bezpłatnych profilaktycznych badań przesiewowych dla mieszkańców Sosnowca, obchodzących w 2024 roku 50 urodziny. Ponadto w roku 2024 rozszerzono katalog uprawnionych o osoby mające 60 urodziny. W porozumieniu z Sosnowieckim Szpitalem Miejskim Sp. z o.o. w restrukturyzacji zakres badań dla 50-latków nie uległ zmianie (markery nowotworowe) natomiast pakiet badań dla 60-latków obejmował:

1. w przypadku kobiet badanie: CA - 125 marker nowotworu jajnika, poziom witaminy B12 i witaminy D3;
2. w przypadku mężczyzn badanie: PSA wykrywanie raka prostaty, poziom witaminy B12 i witaminy D3.

Zadanie realizowano od 1 kwietnia do 31 grudnia 2024 roku.

Na dzień 31 grudnia br. z badań skorzystały ogółem 442 osoby w wieku 50 lat, w tym 292 kobiety i 150 mężczyzn oraz ogółem 256 osób w wieku 60 lat, w tym 200 kobiet i 56 mężczyzn. Stanowili oni 16,8 % wszystkich uprawnionych do badania w przypadku osób w wieku 50 lat, natomiast 11,7% w przypadku osób w wieku 60 lat.

Na ten cel wydanych zostało w sumie 111.490,00 złotych

Spotkania edukacyjne

W 2024 roku na podstawie porozumienia o współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego organizowano cykliczne spotkania edukacyjne dotyczące profilaktyki zdrowotnej dla mieszkańców Sosnowca.

Spotkania, o których mowa powyżej odbywały się raz w miesiącu w Sali Widowiskowo-Koncertowej „MUZA” im. Władysława Szpilmana w Sosnowcu przy ul. Warszawskiej 2, którym towarzyszyły bezpłatne badania organizowane we współpracy z podmiotami leczniczymi działającymi na terenie miasta m.in.: Przychodnią „MILOWICE” oraz FUNDACJĄ „UNIA BRACKA”. Mieszkańcy miasta mogli skorzystać z następujących badań profilaktycznych: pomiar zawartości glukozy we krwi, pomiar całkowitego cholesterolu, pomiar całkowitego poziomu kwasu moczowego, pomiar ciśnienia czy badanie spirometrii.

Spotkania umożliwiły łatwy i szybki dostęp do aktualnej wiedzy na temat najczęściej występujących chorób i możliwości ich przeciwdziałania oraz niewątpliwie wpłynęły na poprawę stanu zdrowia.

W 2024 roku odbyło się 10 spotkań edukacyjnych.

Prelegentami wykładów byli specjaliści z zakresu: okulistyki, onkologii, psychiatrii, kardiologii, urologii, neurologii, geriatrici, fizjoterapii, dietetyki i neurologopedii.

Szacunkowo ze spotkań skorzystało 1850 osób.

Realizacja programów profilaktycznych w obszarze finansowanym ze środków Gminy w 2025 roku

W roku bieżącym gmina kontynuuje realizację jednego programu polityki zdrowotnej pn. „Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych”.

„Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych”

Podobnie jak w roku ubiegłym przeprowadzono postępowanie konkursowe na wybór realizatora programu, w którym wyłoniono dwóch wykonawców zadania. Realizatorami przedmiotowego programu są te same podmioty lecznicze co w roku 2024.

Program trwa od 1 września do 21 listopada 2025 roku.

Według stanu na 30 września br. z programu skorzystało 234 mieszkańców, w tym 133 osoby w akcji „Stop udarom” i 101 w akcji „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”.

Ogółem na realizację programu zabezpieczono kwotę 183.900,00 złotych.

Wzorem lat poprzednich, działając na podstawie art. 48d ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Gmina Sosnowiec wystąpiła w 2024 roku z wnioskiem do dyrektora Śląskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia o dofinansowanie programu badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych. Zgodnie z umową zawartą z NFZ Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 40% wydatkowanych środków.

Aktualnie Wydział Zdrowia przeprowadza kontrole w zakresie prawidłowej realizacji umów.

Profilaktyczne badania przesiewowe pod kątem czerniaka skóry u mieszkańców Sosnowca

W 2025 roku jest kontynuowane zadanie publiczne, którego realizatorem jest Deńca–Kuziemko Izabella NZOZ Praktyka Stomatologiczna NZOZ Nasza Przychodnia z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Kisielewskiego 2.

Zadanie trwa od 1 października do 12 grudnia 2025 roku.

Ogółem na realizację zadania zabezpieczono kwotę 150.000 złotych.

Badania profilaktyczne dla 50 latków i 60 latków

W bieżącym roku jest kontynuowana akcja badań przesiewowych dla mieszkańców Sosnowca obchodzących 50 urodziny oraz 60 urodziny. W porozumieniu z Sosnowieckim Szpitalem Miejskim Sp. z o.o. w restrukturyzacji zakresy badań dla 50-latków i 60-latków nie uległy zmianie.

Akcja trwa od 1 marca do 31 grudnia 2025 roku.

Do dnia 5 października br. z badań skorzystało ogółem 259 osób w wieku 50 lat, w tym 193 kobiety i 66 mężczyzn oraz ogółem 216 osób w wieku 60 lat, w tym 165 kobiet i 51 mężczyzn.

Na ten cel dotychczas wydatkowano środki w wysokości 83.631,00 złotych.

Badania profilaktyczne dla przyszłych mam

W trosce o zdrowie przyszłych mam mieszkanki Sosnowca w wieku 18-35 lat mogą wziąć udział w bezpłatnej akcji badań profilaktycznych, dla których przewidziano pakiet trzech badań: AMH (hormon anty-Mullerowski), prolaktyna oraz TSH. Badania są wykonywane, na podstawie zawartego porozumienia o współpracy, w Sosnowieckim Szpitalu Miejskim Sp. z o.o. w restrukturyzacji przy ul. Zegadłowicza 3. Powyższy pakiet bezpłatnych badań dla przyszłych mam doskonale wpisuje się w trend zmian w ramach przeciwdziałania depopulacji społeczeństwa.

Akcja trwa od 1 września do 31 grudnia 2025 roku.

Do dnia 30 września br. z badań skorzystało ogółem 137 kobiet, w tym 5 kobiet w wieku 18-20 lat, 22 kobiety w wieku 21-25 lat oraz 110 kobiet w wieku 26-35 lat.

Na ten cel dotychczas wydatkowano środki w wysokości 28.496,00 złotych.

Spotkania edukacyjne

Dostrzegając potencjał dotychczasowej współpracy w zakresie poprawy dostępności do działań o charakterze profilaktycznym w 2025 roku kontynuowane są na terenie miasta spotkania edukacyjne dotyczące profilaktyki zdrowotnej dla mieszkańców Sosnowca.

Przedmiotowe spotkania odbywają się cyklicznie raz w miesiącu, którym towarzyszą bezpłatne badania organizowane we współpracy z podmiotami leczniczymi działającymi na terenie miasta m.in.: Przychodnią „MIŁOWICE” oraz FUNDACJĄ „UNIA BRACKA”. Mieszkańcy miasta mogli skorzystać z następujących badań profilaktycznych: pomiar zawartości glukozy we krwi, pomiar całkowitego cholesterolu, pomiar całkowitego poziomu kwasu moczowego, pomiar ciśnienia, badanie spirometrii czy otoskopowe badanie uszu.

W 2025 roku zgodnie z porozumieniem zawartym z Urzędem Marszałkowskim Województwa

Śląskiego zaplanowano 10 takich spotkań.

Dotychczas gościliśmy następujących specjalistów: trychologa, pulmonologa, ortopedę, onkologa, laryngologa, psychiatrę, diabetologa oraz przedstawiciela Uzdrowiska Goczałkowice-Zdrój.

Szacunkowo z dotychczasowych spotkań skorzystało 1000 osób.

Inne działania profilaktyczne

II Sosnowiecki Dzień Profilaktyki Ginekologii Onkologicznej, który odbył się w dniu 8 kwietnia br. na terenie Sosnowieckiego Szpitala Miejskiego sp. z o.o. w restrukturyzacji przy ul. Zegadłowicza 3.

Zorganizowane przedsięwzięcie promujące zdrowie z obszaru ginekologii onkologicznej adresowane było do mieszkanki Sosnowca i miało na celu przede wszystkim przebadanie kobiet pod kątem wczesnego wykrycia zmian nowotworowych szyjki macicy oraz spopularyzowanie wiedzy na temat przesiewowych badań profilaktycznych.

Podczas akcji profilaktycznej można było nieodpłatnie skorzystać z:

- a) badań cytologicznych (cytologia płynna, HPV) wykonywanych w cytobusie,
- b) wykładów edukacyjnych nt. „Problemy zdrowotne kobiet okiem ginekologa” oraz „Współczesne metody antykoncepcji”,
- c) porad i wsparcia sosnowieckich Amazonek (instruktaż nauki samobadania piersi na fantomach),
- d) edukacji zdrowotnej poświęconej profilaktyce raka szyjki macicy prowadzonej przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Sosnowcu).

I Sosnowieckie Forum Zdrowia ze „Złotem MEDTrucków”, które odbyło się w dniu 11 października br. przed budynkiem Urzędu Miejskiego w Sosnowcu przy Alei Zwycięstwa 20 oraz w pomieszczeniach budynku Urzędu.

Zorganizowane wydarzenie promujące zdrowie kierowane było do mieszkańców Sosnowca i miało na celu nie tylko edukację, ale także budowanie świadomości, że zdrowie to wartość, o którą warto dbać każdego dnia.

Podczas wydarzenia można było nieodpłatnie skorzystać z badań profilaktycznych i konsultacji takich jak:

- a) ekg serca,
- b) usg jamy brzusznej, tarczycy, piersi, jąder, urologiczne,
- c) badania skóry pod kątem zmian nowotworowych,
- d) konsultacje podologiczne i diagnostyka kosmetyczna,
- e) badania słuchu i wzroku,
- f) badanie spirometryczne,
- g) badania gęstości kości w kierunku osteoporozy,
- h) pomiary ciśnienia tętniczego krwi, poziomu glukozy we krwi, kwasu moczowego oraz saturacji krwi tlenem,
- i) badania składu ciała i pomiary wagi, którym towarzyszyły konsultacje specjalisty,
- j) nauka pierwszej pomocy u noworodków, niemowląt, dzieci i dorosłych,
- k) przesiewowe badania cytologiczne dla kobiet w wieku od 25 do 64 lat w ramach programu profilaktyki raka szyjki macicy wykonywane w cytobusie,

- l) mobilny punkt poboru krwi.

Warto podkreślić, że w Przychodniach Rejonowo - Specjalistycznych Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego w Sosnowcu przeprowadzane są w tym roku następujące akcje profilaktyczne:

styczeń:

- akcja edukacyjno-informacyjna promująca zdrowy styl życia we współpracy z przedstawicielami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sosnowcu,
- „Cukrzyca choroba podstępna - jak jej zapobiec” - pogadanka dla pacjentów połączona z badaniem poziomu cukru,
- „Uwolnij się od raka, daj sobie szansę żyć zdrowo” pogadanka dla pacjentek połączona z badaniem cytologicznym,
- konsultacje dietetyka;
- badania dermatoskopowe skóry pod kątem wykrywania zmian skórnych, w tym czerniaka,

marzec:

- badanie gęstości kości przez firmę Pro-Diagnostic,

kwiecień:

- badanie gęstości kości przez firmę Pro-Diagnostic,

maj:

- „Trzymaj formę - otyłość u dzieci, zdrowe nawyki od najmłodszych lat” - pogadanka dla rodziców połączona z oceną rozwoju fizycznego i stanu odżywienia (siatki centylowe),
- „Szkodliwość nikotyny na zdrowie” - pogadanka dla pacjentów połączona z programem CHUK, profilaktyki gruźlicy i Moje Zdrowie,
- „Życie bez dymu” - pogadanka dla pacjentów połączona z programem CHUK, profilaktyki gruźlicy i Moje Zdrowie,

czerwiec:

- „Cukrzyca chroń swoją rodzinę” - pogadanka połączona z pomiarem BMI, ciśnienia tętniczego oraz programem CHUK, profilaktyki gruźlicy i Moje Zdrowie,
- badanie poziomu cukru we krwi,

lipiec:

- badanie gęstości kości przez firmę Pro-Diagnostic,

wrzesień:

- „Zdrowe serce to szczęśliwe życie” - pogadanka dla pacjentów połączona z badaniem EKG,
- „Bez hałasu lepszy słuch, dbaj o słuch zanim będzie za późno” - pogadanka dla pacjentów połączona z badaniem słuchu i oceną lekarza laryngologa,
- „Twoje serce to twoje zdrowie - dbaj o nie każdego dnia” - pogadanka dla pacjentów połączona z programem CHUK i Moje Zdrowie.

Wydział Zdrowia aktywnie uczestniczy również w upowszechnianiu i dystrybucji materiałów edukacyjnych do sosnowieckich placówek oświatowo-wychowawczych (zarówno instytucji publicznych jak i niepublicznych) związanych np. z kampanią społeczną „STOP OTYŁOŚCI”.